

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 733/2017-11

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 20. decembra 2017 v senáte zloženom z predsedu Ladislava Orosza, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej (sudkyňa spravodajkyňa) a sudcu Lajosa Mészárosa predbežne prerokoval sťažnosť [REDACTED], [REDACTED], zastúpenej Advokátskou kanceláriou VAĽO & PARTNERS s. r. o., Konštantínova 3, Prešov, v mene ktorej konajú advokáti JUDr. Konštantín Vaľo a JUDr. Dominik Vaľo, vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu Prešov v konaní vedenom pod sp. zn. 16 C 78/2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDACTED] odmieta pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 10. augusta 2017 doručená sťažnosť [REDACTED] (ďalej len „sťažovateľka“), ktorou namieta porušenie svojho základného podľa čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len

„ústava“) postupom Okresného súdu Prešov (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 16 C 78/2011 (ďalej len „napadnuté konanie okresného súdu“).

Zo sťažnosti vyplýva, že sťažovateľka 4. apríla 2011 spolu s ďalšími spoluvlastníkmi podala proti mestu [REDACTED] žalobu o určenie dedičstva a o určenie vlastníckeho práva. Po vypočutí všetkých účastníkov napadnutého konania okresný súd 8. júla 2014 nariadil znalecké dokazovanie. Súdny znalec vo veci vypracoval znalecký posudok č. 2/2015 z 18. marca 2015, no vôbec neodpovedal na okresným súdom uložené otázky. Sťažovateľka uvádza, že ustanovený súdny znalec odmietol odpovedať na okresným súdom uložené otázky „s tým, že to nie je hospodárne, čo i verbálne a nepochybné prezentoval svojou výpoveďou na pojednávaní dňa 30. 03. 2016...“

Je poľutovaniahodné a odporujúce základným princípom procesného i hmotného práva, že súdny znalec nerešpektuje uznesenie, ktorým mu boli uložené úlohy vykonať znalecké dokazovanie. Súdny znalec dodnes nevykonal znalecký posudok tak, aby splnil súdom uložené úlohy. Preto sťažovateľka cestou svojho právneho zástupcu, ešte na pojednávaní dňa 30. 03. 2016 vzniesla voči tomuto súdnemu znalcovi námietku predpojatosti s návrhom na jeho vylúčenie z konania a vyškrtnutia zo zoznamu súdnych znalcov vedených na Ministerstve spravodlivosti SR. Sťažovateľka túto námietku potvrdila i písomným podaním zo dňa 13. 04. 2016...“. Okresný súd však uznesením č. k. 16 C 78/2011-356 z 11. apríla 2016 rozhodol, že súdny znalec nie je vylúčený z vykonávania znaleckého úkonu. Sťažovateľka preto doručila predsedovi okresného súdu podanie z 15. apríla 2016, obsahom ktorého bola jej sťažnosť na nesprávny procesný postup v napadnutom konaní a návrh na vylúčenie vo veci konajúceho sudcu z rozhodovania vo veci. Predseda okresného súdu sťažovateľke prípisom z 9. mája 2016 oznámil, že táto jej námietka bola postúpená priamo do spisu okresného súdu sp. zn. 16 C 78/2011 na ďalší procesný postup.

Následne Krajský súd v Prešove (ďalej len „krajský súd“) uznesením č. k. 10 NcC 6/2016-443 z 19. mája 2016 rozhodol, že vo veci konajúci sudca nie je vylúčený z napadnutého konania.

Sťažovateľka opätovne doručila predsedovi okresného súdu podanie z 24. novembra 2016, obsahom ktorého bola jej sťažnosť na prietahy v napadnutom konaní.

Predseda okresného súdu prípisom z 20. decembra 2016 sťažovateľke oznámil, že vo veci konajúci sudca „*bol upozornený na konanie vo veci bez zbytočných prietahov a so zvýšenou pozornosťou*“.

Sťažovateľka namieta, že aj napriek uvedenému krajský súd následne prípisom z 1. augusta 2017 sťažovateľke oznámil, že „*nezistil subjektívne prietahy vo veci*“.

Sťažovateľka ďalej k veci uvádza: „*Ilustrované súdne prietahy už trvajú viac ako 6 rokov a sťažovateľka, ako i jej spoluvlastníci utrpeli majetkovú ujmu vo výške najmenej 36.652 €. Táto suma spočíva v tom, že je nepochybné, žeby boli zákonnými dediči svojho nebohého otca, ktorý vlastnil v atraktívnej oblasti Mesta [REDAKOVANÉ], parcelu o výmere 2 618 m². V súčasnosti v tejto lokalite sa tieto parcely predávajú minimálne za 70 €/1 m², čo predstavuje hodnotu žalovaného pozemku vo výške 183.260 € a pokiaľ by sťažovateľka dala len do nájmu tento pozemok, tak by ročný výnos z toho predstavoval sumu 18.326 € a vzhľadom na zánik práva premlčaním podľa § 107 OZ, na súde by mala možnosť si uplatniť nárok na vydanie na bezdôvodné obohatenie od Mesta [REDAKOVANÉ] a to za obdobie 09. 08. 2015 do 08. 08. 2017, čo predstavuje majetkovú ujmu vo výške 36.652 €. Preto sťažovateľka je presvedčená, že pokiaľ by súd konal v súlade so zákonom a s ústavou, tak by neutrpela horeuvedenú finančnú ujmu a je tu ústavný dôvod na to, aby ústavný súd jej priznal i náhradu finančného zadosťučinenia vo výške 36.652 € od OS Prešov.*“

Zastáva názor, že „*skutočne aktuálna kritika verejnosti na profesionálnu neschopnosť súdov SR, čomu zodpovedá i ilustrovaný postup OS Prešov, vôbec spochybňuje to, čo je uvedené v čl. 1 Ústavy SR, podľa ktorého Slovenská republika je právnym štátom. Podľa sťažovateľky pokiaľ by to bolo pravdou, tak žiadny súd, ani OS Prešov by si nedovolil tak bezcitne, byrokraticky jej ubližovať i za cenu porušenia jej základných*

ústavných práv a to najmä...“ práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy.

Vzhľadom na uvedené sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd rozhodol týmto nálezom:

„1. Základne právo (sloboda) [REDAKOVANÉ], upravené v čl. 46 Ústavy Slovenskej republiky postupom Okresného súdu v Prešove v konaní 16 C/78/2011 a bolo porušené.

2. Okresnému súdu v Prešove v konaní 16 C/78/2011 OS sa prikazuje, aby vo veci konal a zakazuje sa pokračovať v porušovaní základného práva a slobody sťažovateľky a prikazuje obnoviť stav pred porušením základného práva a slobody sťažovateľky.

3. [REDAKOVANÉ] priznáva finančné zadošťačenie 36.652 €..., ktoré je Okresný súd Prešov povinný zaplatiť sťažovateľke a jej právnomu zástupcovi Advokátska kancelária Valo & Partner s s. r. o., trovy právneho zastúpenia pred ústavným súdom vo výške 355,73 €... do 15 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia (nálezu).

4. Advokátskej kancelárii Valo & Partner s. r. o. priznáva trovy konania na právnom zastúpení pred ústavným súdom, vo výške 355,73 € (keď odmena za túto právnu službu spočíva vo vykonaní 2 úkonoch o právnej služby, zákonného režijného paušálu a platnej DPH) podľa § 11 ods. 3 vyhl. č. 655/2004 Z. z. v platnom znení (a to za 2 úkony právnej služby, t. j. za prevzatie veci a prípravu a za podanie ústavnej sťažnosti) 355,73 € (slovom tristopäťdesiapäť eur a sedemdesiattri centov), ktoré je Okresný súd Prešov povinný zaplatiť... ADVOKÁTSKEJ KANCELÁRII VALO & PARTNERS s. r. o., so sídlom Prešov, Konštantínova č. 3, do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia (nálezu).“

II.

Ústavný súd rozhoduje podľa čl. 127 ods. 1 ústavy o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti sťažovateľa a zisťuje, či nie sú dané dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Sťažnosť podľa čl. 127 ods. 1 ústavy musí obsahovať všeobecné náležitosti uvedené v § 20 zákona o ústavnom súde, ako aj osobitné náležitosti uvedené v § 50 zákona o ústavnom súde v spojení s požiadavkami na návrh na rozhodnutie (petit) vyplývajúcimi z § 56 zákona o ústavnom súde. Ústavný súd preto môže prijať na ďalšie konanie len taký návrh na začatie konania, ktorý obsahuje všetky náležitosti predpísané zákonom o ústavnom súde.

Podľa § 20 ods. 4 zákona o ústavnom súde je ústavný súd viazaný návrhom na začatie konania okrem prípadov výslovne uvedených v tomto zákone. Viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania sa prejavuje vo viazanosti petitom, teda tou časťou sťažnosti, v ktorej sťažovateľ/ka špecifikuje, akého rozhodnutia sa domáha (§ 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde), čím zároveň vymedzí rozsah predmetu konania pred ústavným súdom z hľadiska požiadavky na poskytnutie ústavnej ochrany. Vzhľadom na to môže ústavný súd rozhodnúť len o tom, čoho sa sťažovateľ/ka domáha v petite svojej sťažnosti, a vo vzťahu k tomu subjektu, ktorého označil/a za porušovateľa svojich práv (m. m. II. ÚS 19/05, III. ÚS 2/05, IV. ÚS 287/2011). Tvrdenia o porušení iných ustanovení ústavy alebo medzinárodnej zmluvy, ktoré sťažovateľ/ka uvádza v texte sťažnosti mimo

petitu, ústavný súd považuje v súlade so svojou judikatúrou iba za súčasť argumentácie sťažovateľa/ky, ktorej posúdením sa samostatne nezaoberá (III. ÚS 149/04, II. ÚS 65/07, IV. ÚS 279/07).

Sťažovateľka zastúpená kvalifikovaným právnym zástupcom v petite svojej sťažnosti namieta porušenie svojho základného práva podľa čl. 46 ústavy postupom okresného súdu v napadnutom konaní bez toho, aby ho bližšie označila. Článok 46 ústavy má štyri odseky a v jednotlivých odsekoch je aj niekoľko základných práv. Identifikácia základného práva, o porušení ktorého má ústavný súd v konaní o sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy rozhodovať, v návrhu na rozhodnutie absentuje. Vzhľadom na uvedené sťažnosť sťažovateľky nespĺňa jednu zo základných náležitostí sťažnosti podľa § 20 ods. 1 zákona o ústavnom súde. Ani z obsahu sťažnosti nemožno vydedukovať, ktoré zo základných práv mala v úmysle sťažovateľka namietat'. Naopak, z obsahu jej sťažnosti možno ustáliť, že sťažovateľka mala v úmysle namietat' porušenie jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom okresného súdu v napadnutom konaní.

V súvislosti s nedostatkom zákonom predpísaných náležitostí sťažnosti ústavný súd poukazuje na svoju predchádzajúcu judikatúru, podľa ktorej nie je povinný odstraňovať nedostatky zákonom predpísaných náležitostí z úradnej povinnosti. Na taký postup slúži inštitút povinného právneho zastúpenia v konaní pred ústavným súdom a publikovaná judikatúra, z ktorej jednoznačne vyplýva, ako ústavný súd posudzuje nedostatok zákonom predpísaných náležitostí podaní účastníkov konania (napr. IV. ÚS 409/04, IV. ÚS 77/08, IV. ÚS 159/2010).

Podľa § 18 ods. 2 zákona č. 586/2003 Z. z. o advokácii a o zmene a doplnení zákona č. 455/1991 Zb. o živnostenskom podnikaní (živnostenský zákon) v znení neskorších predpisov advokát je povinný pri výkone advokácie dôsledne využívať všetky právne prostriedky, a takto chrániť a presadzovať práva a záujmy klienta. Tieto povinnosti advokáta vylučujú, aby ústavný súd nahradzoval úkony právnej služby, ktoré je povinný

vykonať advokát tak, aby také úkony boli objektívne spôsobilé vyvolať nielen začatie konania, ale aj prijatie sťažnosti na ďalšie konanie, ak sú na to splnené zákonom ustanovené predpoklady. Osobitne to platí pre všetky zákonom ustanovené náležitosti úkonov, ktorými začína konanie pred ústavným súdom. (napr. II. ÚS 117/05, IV. ÚS 252/09, IV. ÚS 159/2010, II. ÚS 522/2014).

Vzhľadom na uvedené ústavný súd konštatuje, že sťažnosť sťažovateľky, ktorá je zastúpená kvalifikovaným právnym zástupcom, nespĺňa požiadavky kvalifikovanej sťažnosti, ktoré by zodpovedali požiadavkám obsiahnutým v § 20 a § 50 zákona o ústavnom súde. Ústavný súd preto sťažnosť sťažovateľky podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol už pri predbežnom prerokovaní pre nesplnenie zákonom predpísaných náležitostí.

Keďže ústavný súd sťažnosť sťažovateľky odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa jej ďalšími požiadavkami obsiahnutými v petite sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 20. decembra 2017